

ERDÉLYI CIGÁNY NÉPKÖLTÉSZET

Szent karácsony éjszakáján

KARÁCSONYI KÁNTALÓÉNEK

*Szent karácsony éjszakáján,
szent karácsony éjszakáján.
Ómi, ómi, nagy Úristen!*

*Ki bolyong a városkában,
ki bolyong a városkában,
Ómi, ómi, nagy Úristen!*

*Bolyong a szép Szűz Mária,
bolyong a szép Szűz Mária.
Ómi, ómi, nagy Úristen!*

*Szállást keres éjszakára,
szállást keres éjszakára.
Ómi, ómi, nagy Úristen!*

*Be is tér a nagygazdához,
be is tér a nagygazdához.
Ómi, ómi, nagy Úristen!*

*Gazdag ember nem ad szállást,
gazdag ember nem ad szállást.
Ómi, ómi, nagy Úristen!*

*Szegény emberhez is betér,
szegény emberhez is betér.
Ómi, ómi, nagy Úristen!*

*Szegény ember befogadja,
szegény ember befogadja.
Ómi, ómi, nagy Úristen!*

*Odakint az istállóban,
odakint az istállóban.
Ómi, ómi, nagy Úristen!*

*Istállóban két ökröcske,
Istállóban két ökröcske.
Ómi, ómi, nagy Úristen!*

*Jön a szülés nagy ideje,
jön a szülés nagy ideje.
Ómi, ómi, nagy Úristen!*

*Elfogják a fájdalmi,
szened a szép Szűz Mária.
Ómi, ómi, nagy Úristen!*

*Fekszik ő a hideg szalmán,
fekszik ő a hideg szalmán.
Ómi, ómi, nagy Úristen!*

*Megszülte a kisdedecskét,
megszülte a kisdedecskét.
Ómi, ómi, nagy Úristen!*

*Jézus nevet adta neki,
Jézus nevet adta neki.
Ómi, ómi, nagy Úristen!*

*Kisdedecske szalmán fekszik,
kisdedecske szalmán fekszik.
Ómi, ómi, nagy Úristen!*

*Ott ül egy ezüstrucácska,
ott ül Jézus lábainál.
Ómi, ómi, nagy Úristen!*

*Istálló előtt a sárkány,
nagy fekete sárkánykigyó.
Ómi, ómi, nagy Úristen!*

*Gyertek, gyertek, jó cigányok,
gyertek, gyertek, jó cigányok!
Ómi, ómi, nagy Úristen!*

*Szent karácsony éjszakáján,
szent karácsony éjszakáján.
Ómi, ómi, nagy Úristen!*

*Egyetek csak, jó legények,
igyatok csak, jó cigányok!
Ómi, ómi, nagy Úristen!*

Arono és Barono

MESEBALLADA

*Eredj, lányom, hozzál vizet,
eredj, lányom, hozzál vizet,
szomjan halok, elpusztulok,
szomjan halok, elpusztulok!
Hoznék, anyám, de nem lehet,
hoznék, anyám, de nem lehet,
forrás vizét sárkány őrzi,
forrás vizét sárkány őrzi.
Kérdezd tőle, mit kér érte!
Mit kérsz u hűs forrásvízért?
Liliomszál szép hajadont,
liliomszál szép hajadont!
Halált nevel a szomjúság.
Miért büntetsz, sárkánykigyó?
Ezt az átkot tették reám,
ezt az átkot viselnem kell,
holnap, mikor álló dél van,
holnap, mikor álló dél van,
hozzátok a szép hajadont,
hozzátok a szép hajadont!
Két leányod közül, anyám,
sárkánypréda melyik legyen?
Legyen csak a mostoha lány,
liliomszál szép hajadon!
Elindul az árva leány,
elindul az árva leány,
édesanyja sírjához megy,
édesanyja sírjához megy.
Kelj fel, anyám, ne aludjál,
kelj fel, anyám, ne aludjál,
jajszavakkal szólok hozzád,
jajszavakkal szólok hozzád!
Fölfelelek, édes lányom,
fölfelelek föld mélyéből!
Kilenc falucskába menj el,*

*kilenc falucskába menj el,
kérj magadnak kilenc inget,
kérj magadnak kilenc inget!
Kilenc karéj kenyeret kérj,
kilenc karéj kenyeret kérj,
átalvetődbe tedd mindet,
átalvetődbe tedd mindet!
Holnapi nap fényes délben
rád indul a sárkánykigyó,
hívogasd, ám sose várd be,
csalogassad, csalogassad!
Állj csak meg, te árva leány,
állj csak meg, te árva leány,
hőkörte szép mellecskédet
mutasd nékem, hadd nézzem meg!
Megmutatom mellecskémet,
vesd le egyik sárkánybőröd,
levetem egy ingem én is,
levetem egy ingem én is!
Felső ingét földre dobta,
felső ingét földre dobta,
lehullott egy sárkánybőr is,
lehullott egy sárkánybőr is!
És a leány megint hívja,
csalogatja maga után,
egyre messzebb az út hosszán,
egyre messzebb az út hosszán.
Árva leány, mutasd nékem
hőkörte szép mellecskédet!
Bújj ki még egy sárkánybőrből,
bújj ki még egy sárkánybőrből,
még egy ingtől válok én is,
még egy ingtől válok én is!
Hívogatja a leányka,
csalogatja egyre messzebb.*

Dobd le mind a kilenc bőröd,
megmutatom mellecskémet,
kenyérrel is megkinállak,
kenyérrel is megkinállak!
Kilencedik sárkánybőrből
Barono most előlépett.
Legény, legény, honnan jöttél,
jöttél-e vagy itt termettél?
Jöttem hozzád átoksúllyal,
jöttem hozzád átoksúllyal.
Kicsi gyermek mikor voltam,
édesanyám bosszantottam,
anyám ezért átkot tett rám,
anyám ezért átkot tett rám.
Liliomszál szép hajadon,
átoksúlytól te menthetsz meg,
legyél nekem feleségem,
legyél nekem feleségem!
Útjaidat anyámhoz vedd,
útjaidat anyámhoz vedd,
segítségnek szegődj hozzá,
segítségnek szegődj hozzá!
Azt kérjed, hogy ott maradhass,
kicsi kamrácskában alhass,
Barononak alvóhelyén,
Barononak alvóhelyén!
Aranyos nap ha elszentül,
szót váltunk majd minden éjjel!
Arva leány útnak ered,
öreg papnét felkeresi.
Szép jó estét, öreganyám,
szép jó estét, öreganyám!
Isten hozott, vándorleány,
tégedet az Isten hozott,
éppen nem volt kihez szólnom,
éppen nem volt kihez szólnom,
beszélj el, hogy hol jársz erre,
beszélj el, hogy hol jársz erre!
Hosszú nagy utakat járok,
hosszú nagy utakat járok,
ahol engem befogaának,
ahol engem befogaának,
kenyeremet megszolgálom,
kenyeremet megszolgálom.
Nincsen apám, anyám sincsen,
nincsen apám, anyám sincsen,
árvább vagyok az árvánál,
árvább vagyok az árvánál,
kiskoromtól ez a sorsom,
kiskoromtól ez a sorsom.

Aki nevelt, mostoha volt,
aki nevelt, mostoha volt,
föld színéről eltett volna,
elveszejtett volna, ha tud,
nem engedte a nagy Isten,
nem engedte a nagy Isten!
Öreganyám, megkérlek most,
folyamodom jószágodért,
napkeltéig hadd maradjak,
napkeltéig hadd maradjak,
adjál szállást éjszakára,
adjál szállást éjszakára!
Reggel aztán útra kelek,
reggel aztán útra kelek,
szolgálóhelyet keresek,
szolgálóhelyet keresek.
Szolgálnom kell szép ingvállért,
testemre való ruháért,
úti gúnyám lefoszlott már,
úti gúnyám lefoszlott már.
Leányomnak elvállallak,
leányomnak elvállallak,
apád is ha megtagadott,
szívéből ha kitaszított!
Bizony ő is megtagadott,
bizony ő is megtagadott,
asszonyt mikor újat hozott,
asszonyt mikor újat hozott!
Vándorbotot kézbe vettem,
meg sem álltam, mindig jöttem,
amíg hozzád el nem értem,
amíg hozzád el nem értem.
Beszegődnék szolgálatra,
étkemről ha gondoskodnál!
Éppen ilyen szolgát vártam,
ilyen leány után jártam,
legyen valaki mellettem,
magányom hogy megoszthassam!
Valamikor két fiam volt,
pajkoskodtak, bosszantottak,
nehéz átkot tettem rájuk,
nehéz átkot tettem rájuk.
Uralmat vett rajtuk a szó,
mindkét fiam odaveszett,
átokszavam de megbántam,
átokszavam de megbántam!
Hallgass ide, öreganyám,
munkám után ne számolj pénzt,
fizetséget nem kérek én,
azt kérem csak, fogadjál be,

azt kérem csak, fogadjál be!
Hadd aludjak kamrácskádiban,
hadd aludjak kamrácskádiban,
nagyobb fiad szobájában,
nagyobb fiad szobájában,
Barononak alvóhelyén,
Barononak alvóhelyén!
Jaj, te leány, mit beszéltél?
Milyen szavakat ejtettél?
Meghasad a szívem rögtön,
meghasad a szívem rögtön,
fiam nevét említetted,
fiam nevét említetted!
Szép szerencséd ő legyen majd,
szép szerencséd ő legyen majd,
menyemnek mondalak mától,
menyemnek mondalak mától!
Akaratod szerint legyen,
akaratod szerint legyen,
kamrácskába beengedlek,
kamrácskába beengedlek!
Feltételnek azt szabom csak,
ne cselekedj butaságot,
szépen tartsd meg tisztességed,
szépen tartsd meg tisztességed!
Serénykedik nála a lány,
szennyeseit mind kimossa,
házikóját kimeszeli,
házikóját kimeszeli,
portáját is rendbe teszi,
portáját is rendbe teszi.
Jóraivaló teremtés vagy,
jóraivaló teremtés vagy,
nem mehetsz el soha tőlem,
nem mehetsz el soha tőlem!
Második nap éjjélőrán
legényfia hazatoppan.
Szólj anyámnak, árva leány,
esedezzel kérő szóval,
nagy átkait vonja vissza,
nagy átkait vonja vissza!
Varázserő így törik meg,
varázserő így törik meg,
Baronon, a nagyobb fián,
harminc éve aki szenved,
harminc éve aki szenved!
Szólanom kell, öreganyám,
szólanom kell, öreganyám,
álmodban a fiad jött el,
álmodban a fiad jött el!

Arra kér, hogy imádkozzál,
vond vissza az ártó szavad,
vond vissza az ártó szavad,
mert az átok nehéz rajta,
mert az átok nehéz rajta!
Három teljes hónapja már,
három teljes hónapja már,
hazajár az ifjú legény,
éjszakáit otthon tölti.
Ártó szavát édesanyja
oltár előtt visszavonta,
arra kérte a nagy Istent,
törje meg a nehéz átkot.
Három napnak elteltével
varázserő megszűnt volna.
Öreg papné mit figyelt meg,
mit vett észre a leányon?
Áldott állapotot visel,
áldott állapotot visel.
Állj elémbé kurvafajzat,
állj elémbé, kurvafajzat!
Ki járt hozzád éjszakánként,
kivel adtad össze magad?
Mert a fiam nem lehetett,
mert a fiam nem lehetett!
Ha a nevét nem mondd meg,
éles karddal fejed veszem,
madárijesztőre tűzöm,
madárijesztőre tűzöm!
Így teszek, ha ki nem vallod,
állapotos kitől lettél!
Kivallom én, öreganyám,
holnap este kivallom majd!
Megijedt az árva leány,
megijedt az árva leány:
kedvesének mi lesz sorsa,
mi lesz, hogyha elárulja,
gyászfekete rossz hatalmak
föloldják vagy láncra verik?
Többé talán sohasem jön,
többé talán sohasem jön!
Fényes délben fogta magát,
fényes délben fogta magát,
kisétált a temetőbe,
ének erejét próbálni,
édesanyját feldalolni,
énekszóval felkérdezni:
mit tegyen most, mihez kezdjen,
mit tegyen most, mihez kezdjen,
kedves párját kivallja-e,

kedves párját kivallja-e?
Ha kivallja, elveszejti,
átok súlya rajta marad!
Énekszókat kezdegette,
mikor magát észrevette:
idegen sír mellé tévedt,
idegen sír mellé tévedt.
Kedvesének fivére volt,
kinek sírjánál megállott.
Azt hittem, itt anyám nyugszik,
fejfa alatt anyám fekszik!
Bárki vagy is, légy szerencsés,
bárki vagy is, légy szerencsés,
szólj hozzám a föld mélyéből,
hétrétegű mélységéből!
Ha asszony vagy, anyám legyél,
ha asszony vagy, anyám legyél,
ha ifjú vagy, bátyám legyél,
ha ifjú vagy, bátyám legyél,
ha leány vagy, néném legyél,
ha leány vagy, néném legyél!
Bizony mondom, ifjú vagyok,
bizony mondom, ifjú vagyok,
fivére a kedvesednek,
fivére a kedvesednek!
Eredj haza vallomásra,
mindent mondj el az anyáknak,
mondd el, hogy a fiától van,
szíved alatt akit hordol!
Megtörik a nehéz átok,
nagyobb fia megszabadul,
holnap talán végleg megjön,
visszatérek én is egyszer.
De most menjél, ne félj semmit,
de most menjél, ne félj semmit!
Árva leány vette magát,
vén papnéhoz haza indult.
Hol voltál, te kurvafajzat,
hol voltál, te kurvafajzat?
Temetőben sétálgattam,
temetőben sétálgattam!
Megteszed-e vallomásod,
megteszed-e vallomásod,
ki járt hozzád éjszakánként,
állapotos kitől lettél?
Vallok neked, öreganyám,
vallok neked, öreganyám,
kíméld meg az életemet,
kíméld meg az életemet!
Elárulom, megmutatom,

elárulom, megmutatom,
éjjel tizenkét órakor,
éjjel tizenkét órakor!
Szemeiddel megláthatod,
szemeiddel megláthatod,
ki az, kivel játszadoztam,
ki az, kivel játszadoztam!
Ma éjjel, ha nem adod ki,
éles karddal fejed veszem!
Ne oltsd ki az életemet,
ne oltsd ki az életemet,
úgy lesz minden, ahogy mondom,
úgy lesz minden, ahogy mondom!
Elérkezett éjjélóra,
elérkezett éjjélóra,
éjjélórán a legény is
hazatoppant a leányhoz.
Hozzá feküdt, szeretgette,
hozzá feküdt, szeretgette,
aranydíszes nyoszolyában,
aranydíszes nyoszolyában.
Szerelmesen játszadoztak,
megpihentek, szunnyadoztak,
álom nyomta el a legényt,
elaludt a leány mellett.
De előtte szóval szólott,
de előtte szóval szólott.
Ne árulj el az anyámnak,
ne gyűjtsél rám több bajokat,
anyámnak ha megmutatol,
mindörökre el kell mennem!
Nem hitte meg beszédeit,
nem hitte meg beszédeit,
vén anyósát felköltötte,
vén anyósát felköltötte.
Ébredj, ébredj, öreganyám,
ébredj, ébredj, öreganyám,
nézd meg, kivel játszadoztam,
nézd meg, kivel játszadoztam!
Bizony hogy a te fiaddal,
bizony hogy a te fiaddal!
Légy szerencsés, kedves menyem,
légy szerencsés, kedves menyem,
igaz neked minden szavad,
igaz neked minden szavad!
Alvó fiát megcsókolta,
alvó fiát megcsókolta.
Bocsássa meg a nagy Isten,
bocsássa meg átkaimat,
nem én, csak a dühöm szólott,

nem én, csak a dühöm szólott,
mikor ártó szökat mondtam,
mikor ártó szökat mondtam!
Naptámadtán fölëbredtek,
naptámadtán fölëbredtek.
Van-e jóság a szívedben,
miért sújtasz, édesanyám?
Átkozások alá vettél,
olyan átok kötést tettél:
árva leány, szegény leány,
liliomszál szép hajadon,
ő az, aki feloldozhat,
ő az, aki feloldozhat,
de csak úgy, ha kedvesem lesz,
de csak úgy, ha kedvesem lesz!
Én küldtem őt hajlékodba,
én küldtem őt hajlékodba.
Miért fogtad vallatóra,
miért fogtad vallatóra?
Hogyha békén hagyta volna,
nem kellene útra kelnem,
nem kellene útra kelnem,
világgá se kéne mennem!
Kérdezgetted, megvallattad,
nevemet is kifaggattad,
megváltani nem tudott így,
rossz hatalmak megint várnak!
Hírem többé nem halljátok,
hírem többé nem halljátok!
Messzeségnek nekiindult,
messzeségnek nekiindult.
Anyja is sírt, kedvese is,
anyja is sírt, kedvese is,
szemük könnyet könnyre ejtett,
szemük könnyet könnyre ejtett.
Verte volna meg az Isten
jó anyámat, mikor megszült,
mert ha engem nem szült volna,
mert ha engem nem szült volna,
bánatot sem tudtam volna,
bánatot sem tudtam volna!
Kedvesem ha világgá ment,
elindulok felkeresni,
kerek földet átkutatom,
talán egyszer reá lelek!
Útra kelt a leány nyomban,
útra kelt a leány nyomban.
Ment ő nappal, ment ő éjjel,
ragyogásban, sötétségben,
Nagyszombathoz érkezett,

Nagyszombathoz érkezett.
Szép jó estét, Szombat anyó,
szép jó estét, Szombat anyó!
Adjon Isten, vándorleány,
adjon Isten, vándorleány!
Hol jársz erre, hová tartasz,
hol jársz erre, hová tartasz,
kiért, miért fáradozol,
kiért, miért fáradozol?
Elbeszélem, öreganyám,
elbeszélem, öreganyám:
keresem a kedvesemet,
keresem a kedvesemet,
ártó szavak elragadták,
ahol ő van, oda megyek!
Hosszú utak visznek oda,
hosszú utak visznek oda!
Ne is pihenj, tovább indulj,
szent nénémhez, Vasárnaphoz,
ő majd mindent elmond néked,
ő majd mindent elmond néked!
Fölkerekedett a leány,
Vasárnapot megkereste.
Szent Vasárnap, légy szerencsés,
szent Vasárnap, légy szerencsés!
Légy szerencsés te is, leány!
Légy szerencsés te is, leány!
Hol jársz erre, miért jöttél,
hol jársz erre, miért jöttél?
Keresem a kedvesemet,
keresem a kedvesemet!
Megmondom, hogy hol talárod,
megmondom, hogy hol talárod!
Le van zárva pincemélyre,
le van zárva pincemélyre,
csúszómászó férgek közé,
csúszómászó férgek közé.
Átok akin rajta maradt,
átok akin rajta maradt,
átok akin félig tört meg,
átok akin félig tört meg,
oda van az mind bezárva,
oda van az mind bezárva,
boszorkánynak pincéjébe,
pincéjének sötétjébe.
Hogyan jutok kedvesemhez,
hogyan jutok kedvesemhez?
Eljutsz hozzá, ne félj semmit,
eljutsz hozzá, ne félj semmit!
Mielőtt még tovább mennél,

kerülj beljebb, légy vendégem,
biztos sokat nélkülöztél,
asztalomhoz, gyere, ülj le!
Egy-két falást egyél vélem,
egy-két falást egyél vélem,
éhen halsz a hosszú úton,
éhen halsz a hosszú úton!
Nekiül, de enni nem tud,
nekiül, de enni nem tud,
alig nyel le pár falatot,
alig nyel le pár falatot.
Megköszönöm, szent Vasárnap,
megköszönöm, szent Vasárnap,
amit ettem, elég nékem,
amit ettem, elég nékem,
kedvesemig bírom véle,
kedvesemig bírom véle!
Megnézem, hogy él-e, hal-e,
megnézem, hogy él-e, hal-e!
Indult gyorsan, sietve ment,
indult gyorsan, sietve ment,
nagy faluba vitt az útja,
nagy faluba vitt az útja.
Mikor oda érkezett,
mikor oda érkezett,
vén boszorkány nem volt otthon,
vén boszorkány nem volt otthon.
Ajtószárnyát megnyitotta,
ajtószárnyát megnyitotta.
Bent a házban, hová lépett,
bent a házban, hová lépett,
övkötésig ért a mocsok,
övkötésig ért a mocsok.
Seprűt fogott, kisperte,
seprűt fogott, kisperte,
edényeket vízbe tette,
mosogálta, törölgette,
szennyes ruhákat is fogta,
azokat is mind kimosta.
Mikor mindent elvégezett,
megbúvóhelyet keresett,
ágya alá elrejtett,
ágya alá elrejtett.
Vén boszorkány haza zúdult,
vén boszorkány haza zúdult,
majdnem leült, úgy elképedt,
majdnem leült, úgy elképedt.
Jaj, nagy Isten, mit kell látnom,
jaj, nagy Isten, mit kell látnom!
Amióta anyám megszült,

amióta anyám megszült,
házam földjét nem söpörtem,
házam földjét nem söpörtem,
ruháimat sose mostam,
ruháimat sose mostam!
Edényeim tisztán várnak,
edényeim tisztán várnak,
házam földje fölseperve,
házam földje fölseperve!
Ki járt nálam, ki tett rendet,
ki járt nálam, ki tett rendet?
Munkájáért megfizetném,
munkájáért megfizetném!
Bújjon elő, ha még itt van,
rejtekből jöjjön elő,
jöjjön elő, nem ölöm meg,
jöjjön elő, nem ölöm meg!
Előbújok, öreganyám,
előbújok, öreganyám,
szerencsétlen leány vagyok,
szerencsétlen leány vagyok.
Gyermekem lesz nemsokára,
gyermekem lesz nemsokára,
apátlanul születik majd,
apátlanul születik majd!
Nem baj, lányom, sose bánkódj,
nem baj, lányom, sose bánkódj,
gyermekednek lesz majd apja,
gyermekednek lesz majd apja!
Jótettedet meghálálom,
jótettedet meghálálom,
fizetségül kérj akármit,
fizetségül kérj akármit!
Két véka pénz elég lesz-e,
két véka pénz színaranyból?
Ha kevesled, többet is kapsz,
ha kevesled, többet is kapsz!
Szerencsédre váljon minden,
szerencsédre váljon minden!
Amit kívánsz, teljesítem,
amit kívánsz, teljesítem!
Mondjam-e, hisz úgyis tudod,
mondjam-e, hisz úgyis tudod,
nálad van az én kedvesem,
nálad van az én kedvesem,
életére börtönt szabtal,
sötétséget határozatl!
Miért nem mást kívánsz tőlem?
Fizetek még inkább neked!
Arra kérlek, őt add vissza,

arra kérlek, őt add vissza,
gyermekem lesz nemsokára,
— ki visel majd gondot reánk?
Nincsen apám, anyám sincsen,
nincsen apám, anyám sincsen,
kedvesemet hagyd meg nékem,
kedvesemet hagyd meg nékem!
Gyere vélem, árva leány,
gyere vélem, árva leány,
ötszáz rabom megmutatom,
ötszáz rabom megmutatom!
Kedvesed, ha fölismered,
kedvesed, ha fölismered,
tiéd lehet, elviheted,
tiéd lehet, elviheted!
Semmit nem tudok felőle,
azt se tudom, él-e, hal-e!
Alászállnak sötétségbe,
pincebörtön legmélyébe.
Pincemélyben ötszáz rabok,
pincemélyben ötszáz rabok,
síró hangon kiáltoznak,
síró hangon kiáltoznak,
kedvese már szólni sem bír,
kedvese már szólni sem bír.
Nyújtják könyörgő kezüket,
nyújtják könyörgő kezüket,
kedvese már nem is mozdul,
kedvese már nem is mozdul.
Egész teste elsorvadt már,
egész teste elsorvadt már.
Vén boszorkány szóval kérdi:
Melyikért jöttél el hozzám?
Reá lelek mindjárt, úrnőm,
várj egy kicsit, reá lelek!
Amott van az én kedvesem,
amott az a nagyon beteg,
aki nem tud beszélni sem,
aki nem tud beszélni sem,
kinek teste elsorvadt már,
kinek teste elsorvadt már!
Odamegy az árva leány,
odamegy a kedveséhez,
kedvese már talpig hervadt,
összesorvadt őt kilóra.
Kötényébe beletette,
kötényében ölbe vette.
Jaj, te bolond, minek már ez,
se nem élő, se nem halott!
Ugyan mihez kezdesz véle,

ugyan mihez kezdesz véle?
De ő fogta, hazavitte,
de ő fogta, hazavitte,
fehér ágyba lefektette,
fehér ágyba lefektette.
Mielőtt még hazaindult,
tanácsszókat szolt a vénség:
Gyűjtsél avas embercsontot,
gyűjtsél avas embercsontot,
régí halottak csontjait,
régí halottak csontjait,
két álló nap főzjed őket,
két álló nap főzjed őket!
Csontok levét itasd véle,
csontok levét itasd véle!
Varázs főzetet ha issza,
egészet ha elfogyasztja,
kedves párod fölépül majd,
kedves párod fölépül majd!
Tanácsait megfogadta,
tanácsait megfogadta,
holtak csontjait gyűjtötte,
holtak csontjait gyűjtötte,
két álló nap főzögette,
varázs főzetet készített,
kedvesével megittatta.
Alig ivott, magához tért,
alig ivott, magához tért,
erőre kelt, lábadozott,
erőre kelt, lábadozott.
Ezalatt az idő alatt,
ezalatt az idő alatt,
megszületett fiacskája,
megszületett fiacskája.
Öreg papné örvendezett,
öreg papné örvendezett.
Barono is felgyógyult már,
egészségét visszanyerte.
Egyszer éjjel álmod látott,
álmában az öccsét látta,
Aronot, a testvéröccsét,
Aronot, a testvéröccsét.
Üzenettel fordult hozzá,
üzenettel fordult hozzá:
Azt üzenem, jó testvérem,
azt üzenem, jó testvérem,
anyácskánknak azt üzenem,
anyácskánknak azt üzenem,
esedezzen Isten előtt,
átok alól oldozzon fel!
Béklyó még a szava rajtam,

ártó erő félig tört meg!
Anyácskáinkat emlékeztess,
anyácskáinkat emlékeztess:
hét hijával negyven éve,
hét hijával negyven éve,
átkával hogy eltemetett,
átkával hogy eltemetett,
lent vagyok a föld mélyében,
hétrétegű mélységében!
Esedezzen kérő szóval,
esedezzen kérő szóval,
oltár előtt térdre essen,
keljen nagy engesztelésre!
Átokszavát vonja vissza,
átokszavát vonja vissza,,
visszatérek én is akkor
kilenc napnak elteltével!
Akkor állíts lakodalmat,
akkor fogadjatok hitet,
ha majd én is otthon leszek,
ha majd én is otthon leszek!
Fiadnak is nevet adunk,
szent keresztviz alá tartjuk,
legyen neki szerencséje,
legyen neki szerencséje!
Segítsél, hogy visszatérjek,
segítsél, hogy visszatérjek!
Szép jó reggelt, édesanyám,
szép jó reggelt, édesanyám!
Légy szerencsés, kedves fiam,
légy szerencsés, kedves fiam!
Figyelj most rám, édesanyám,
lenne hozzád egy-két szavam,
mondanám, hogy mire kérlek,
mondanám, hogy mire kérlek!
Almodtam a fivéremmel,
álmodtam a fivéremmel,
vedd le átkod órála is,
vedd le átkod órála is!
Borulj le az oltár elé,
Aronoért imádkozzál,
oldozza föl a nagy Isten,
oldozza föl a nagy Isten!
Hiszen dühödben szólottál,
mikor ártó szókat mondtál.
Kilencszer is arra kérlek,
kilencszer is arra kérlek,
könyörülj meg gyermekeden,
könyörülj meg gyermekeden!
Bocsásson meg a nagy Isten,

bocsásson meg a nagy Isten,
szabaduljon meg a fiam,
szabaduljon meg a fiam,
Arono, a másodszülető,
Arono, a másodszülető,
ahogy Barono fiam is,
ahogy Barono fiam is!
Szentéletű pap volt apjuk,
szentéletű pap volt apjuk,
ő is sokat imádkozott,
ő is sokat imádkozott.
Kilenc hosszú nap múltával,
kilenc hosszú nap múltával,
betoppant a kisebb fiú,
betoppant a kisebb fiú.
Köszöntelek, kedves testvér,
köszöntelek, kedves testvér,
tégedet is, szép sógornóm!
tégedet is, szép sógornóm,
Légy szerencsés, vén anyácskám,
köszöntésem fogadd te is!
Magsajnálta a nagy Isten,
magsajnálta a nagy Isten,
anyja átkát feloldozta,
anyja átkát feloldozta.
Ha megadta a szerencse,
ha megadta a szerencse,
hogy még egyszer találkozzunk,
hogy még egyszer találkozzunk,
arról döntsünk, édes bátyám,
arról döntsünk, édes bátyám,
kit illet a feleséged,
kit illet a feleséged!
Engemet is ő mentett meg,
engemet is ő mentett meg!
Téged is ha ő mentett meg,
téged is ha ő mentett meg,
nem vetekszem, legyen tiéd,
nem vetekszem, legyen tiéd!
De nekem egy fiút szült már,
de nekem egy fiút szült már,
s életemért kétszer harcolt,
halál elől kétszer vett el!
Ha ez így volt, édes bátyám,
légy szerencsés asszonyoddal,
fiacskád is legyen boldog,
fiacskád is legyen boldog!
Anyám, anyám, elátkoztál,
fekete sorssal sújtottál,
megszabadított az Isten,

menyed értünk vezeklést járt!
Nagy lakodalmat állítsunk,
nagy lakodalmat állítsunk!
Elkezdtek a lakodalmat,
elkezdtek a lakodalmat,
lagzi után keresztelőt,
lagzi után keresztelőt.
Ettek-ittak, mulatoztak,
ettek-ittak, mulatoztak,
két évig csak vigadoztak,
két évig csak vigadoztak,
vigadoztak, táncot jártak,
vigadoztak, táncot jártak.
Bátyám, te már párra leltél,
van már asszony feleséged,
bölcsőbeli fiacskád is,
bölcsőbeli fiacskád is!
Bizony én is megnősülnék,
magam mellé asszonyt vennék,
neked már van, liliomszép,
legyen hozzá szép szerencséd!
Gyere vélem, jó testvérem,
gyere vélem, jó testvérem,
hozzunk nekem feleséget,
hozzunk nekem feleséget!
Babahalma falujában,
Babahalma falujában
él egy vén csúrári cigány,
él egy vén csúrári cigány.
Vénséges vén Jankócskának,
vénséges vén Jankócskának
van egy lánya, szép Brájica,
van egy lánya, szép Brájica.
Vénséges vén Jankócskának,
vénséges vén Jankócskának
van egy lánya, szép Brájica,
van egy lánya, szép Brájica.
Őt szeretném feleségnek,
őt szeretném feleségnek!
Ideje, hogy asszonyt hozzak,
ideje, hogy asszonyt hozzak,
hadd legyen már életpárom,
hadd legyen már életpárom!
Eredj, testvér, készülődjél,
eredj, testvér, készülődjél,
lovainkat szerszámozd fel,
lovainkat szerszámozd fel!
Szászrégeni szekér elé,
szászrégeni szekér elé,
fogd be őket, induljunk el,

fogd be őket, induljunk el!
Legyünk hamar Babahalmán,
legyünk hamar Babahalmán,
hajtsunk el a vén Jankóhoz,
hajtsunk el a vén Jankóhoz!
Amikor ők odaérnek,
állendően elé lépnek.
Légy szerencsés, vén Jankócska,
légy szerencsés, vén Jankócska!
Szálljon rátok is szerencse,
szálljon rátok is szerencse!
Mondjátok el, hol jártok itt,
miért jöttetek házamba?
Eljöttünk mi kéretőbe,
eljöttünk mi kéretőbe,
házasodna jó fivérem,
fivérem, ki mellettem áll,
add hozzá a leányodat,
add hozzá a leányodat!
Kérésetek öröm nekem,
családomnak nagy tisztesség,
kincses kelyhet birtokoltok,
kincses kelyhet birtokoltok,
jó fajtából valók vagytok,
jó fajtából valók vagytok!
Komám is volt az apátok,
komám is volt az apátok,
keresztelni engem hívott,
keresztelni engem hívott!
Leánykámat máris adnám,
vihetnétek, egy a baj csak,
nincsen mátkai ruhája,
nincsen mátkai ruhája!
Nagyobb bajunk sose legyen,
nagyobb bajunk sose legyen!
Szabattak rá mátkaruhát,
szabattak rá mátkaruhát.
Mikor díszbe öltöztették,
mikor díszbe öltöztették,
királyi leánynak vélték,
királyi leánynak vélték.
Szép szerencsét hozzon nekünk,
szép szerencsét hozzon nekünk
ékességes kicsi menyünk,
ékességes kicsi menyünk!
Isten veled, jó apósom,
elmegyünk, mert anyám is vár,
anyám otthon nagyon készül,
kisebb menyje látására,
kisebb menyje látására!

Lányos háztól elbúcsúztak,
enni-inni sokat hagytak,
vígan fölszedelőzködtek,
dallal útra kerekedtek.
Mikor szépen hazaértek,
mikor szépen hazaértek,
összegyűlt az egész falu,
tódult a sok menyegzős nép.
Legyetek mind szerencsések,
legyen szerencsés a mátká!
Ez a leány azt érdemli,
lakodalma ünnep legyen!
Ékes menyecskét hoztatok,
ékes menyecskét hoztatok!
Két álló nap ettek-ittak,
két álló nap ettek-ittak,
lakomáztak, táncot jártak,
lakomáztak, táncot jártak.
Második nap mit nem látnak:
házuk felé tart az após
vastag, régi, rossz bundában,
vastag, régi, rossz bundában,
ormótlan nagy bőrbocskorban,
ormótlan nagy bőrbocskorban!
Messziről már észrevették,
messziről már észrevették.
Eredj, testvér, menj elébe,
szégyen, ha így ideállít,
vigyél apánk ruháiból,
öltse azokat magára!
Arono már iramodik,
Arono már iramodik
édesapja ruhájával,
édesapja ruhájával.
Falun kívül reá adja,
falun kívül reá adja.
Jaj, vejecském, mit adsz reám,
miket cselekedel vélem?
Ne haragudj, kedves após,
ne haragudj, kedves após,
mifelénk már más a divat,
mifelénk már más a divat!
Akármilyen szegény ember,
akármilyen szegény ember,
szőrös testét nem mutatja,

szőrös testét nem mutatja!
Megevett volna a szégyen,
megevett volna a szégyen,
rongyosan ha beállítasz,
rongyosan ha beállítasz!
Új ruhákba öltöztette,
új ruhákba öltöztette,
vendégei közé vitte,
vendégei közé vitte.
Legyetek mind szerencsések,
szép szerencsét, embertársak!
Légy szerencsés te is, vejem,
légy szerencsés, te is, vejem!
Hozott Isten, vén Jankócska,
hozott Isten, vén Jankócska!
Jó helyre adtad a leányt,
jó helyre adtad a leányt,
leányodat, szép Brájját,
leányodat, szép Brájját!
Szép szerencsém legyen véle,
szép szerencsém legyen véle!
Hosszú, boldog életsorsa,
hosszú, boldog életsorsa,
az legyen az ifjú párnak,
az legyen az ifjú párnak!
Kilenc évig ettek-ittak,
kilenc évig ettek-ittak,
szüntelen csak mulatoztak,
szüntelen csak mulatoztak.
Véget ért a lagzi egyszer,
véget ért a lagzi egyszer,
Arono is családós lett,
kicsinyei jöttek sorban.
Sokasodtak mind a ketten,
sokasodtak mind a ketten.
M meghalt a vén öreg papné,
meghalt a vén öreg papné,
elsiratták, eltemették,
elsiratták, eltemették
fiai és szép menyei,
fiai és szép menyei.
Ők pedig még tovább éltek,
ők pedig még tovább éltek,
éltek, amíg meg nem haltak,
éltek, amíg meg nem haltak.

BARI KÁROLY gyűjtései és fordításai